

Gwiazdka przy numerze kolejnym oznacza, że dany dokument znajduje się w Bibliotece CIOP.

MASZyny I URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE

316* 621.979.32:614.8-057 CIOP
Petzold J.: **Zwiększenie ochrony pracownika przy oburęcznym włączaniu pras mimośrodowych**. „Predpoklady ochranne schopnosti dvouručního spoutání vystředňkových lisů”. Bezpečn. Hyg. Práce, Praha, mies., Nr 5, maj 53, s. 136, A5, 7,5 str., 9 rys.; 1 wykr.

Autor szczegółowo rozpatruje bezpieczeństwo pracy na prasach mimośrodowych uruchamianych obu rękami. W oparciu o dane teoretyczne i doświadczalne krytycznie ocenia wartość metody oburęcznego włączania prasy. Podaje proste ulepszenia zwiększające bezpieczeństwo pracy i omawia trudności, jakie istnieją przy obsłudze tej maszyny, pomimo stosowania urządzeń mających ochronić robotnika przed wypadkami.

317* 629.114.2:658.583:658.28:614.8-057 CIOP
Kołosow A.: **Udoskonalenie organizacji remontu ciągników**. „Ułuczszenie organizacii riemonta traktorow”. Masz. trakt. Stancja, mies., Nr 1, stycz. 54, s. 20; A4, 3 str. 4 rys.

Reorganizacja kierowanej przez autora stacji remontu ciągników miała na celu dostosowanie urządzeń do obecnych wymagań i metod prowadzenia remontów. Rozbudowano stację rozszerzając ją o brakującą działą, zwiększono liczbę narzędzi, wprowadzono suwnicę. Przede wszystkim zaś umożliwiono transport montowanych ciągników do wszystkich stanowisk roboczych przy pomocy odpowiednich wózków na szynach. Zapobiega się w ten sposób zbędnemu krążeniu pracowników z jednego działu do drugiego przy równoczesnym przenoszeniu narzędzi. W wyniku tych zmian uzyskano znaczne obniżenie pracochłonności i polepszenie warunków bezpieczeństwa pracy.

318* 613.63/64:614.8-057:628.5:621.791.7(47) CIOP
Hylmar J.: **Zwiększenie bezpieczeństwa i poprawienie warunków zdrowotnych w przedsiębiorstwach spawalniczych ZSRR**. „Zvýšení bezpečnosti a ozdravení pracovních podmínek ve svářeckých dílnách SSSR”. Bezpečn. Hyg. Práce, (Praha) mies., Nr 6, czerw. 53, s. 169; A5, 6 str., 7 rys.

W oparciu o publikację radziecką: Krasnowskij A. I. — Osnovy projektirovanija swarocznych cechow — 1952, autor omawia szczegółowo niebezpieczeństwa występujące przy spawaniu łukiem elektrycznym. Rozpatruje kolejny wpływ temperatury, światła łuku, powstających gazów, rozpryskiwania metalu i innych czynników na zdrowie spawacza. Zagadnienie to rozważa w odniesieniu zarówno do pojedynczego pracownika jak i zespołu oraz podaje metody zwalczania szkodliwości i niebezpieczeństw w pracy spawacza.

319* 614.8-057:631.342:634.982 CIOP
Sedlak B.: **Urządzenia i narzędzia do pracy w lesie**. „Nastroje a náradí pri lesní teźbě”. Bezpečn. Hyg. Práce (Praha), mies., Nr 4, kw. 53; s. 114; A5, 2 str.

Eksploracja lasu jest pracą ciężką i niebezpieczną, ze względu na teren pracy oraz trudność zabezpieczenia narzędzi i stanowisk. Racjonalne przechowywanie, konserwowanie, użycie i przenoszenie narzędzi z jednego miejsca pracy na inne ma zasadniczy wpływ na zmniejszenie ilości urazów. W artykule dokładnie omówiono warunki, których stosowanie i przestrzeganie zapewnia bezpieczeństwo przy pracy drwni w lesie.

320* 614.8-057:631.363.3-78 CIOP
Niederla O.: **Analiza urządzeń ochronnych sieczkarni**. „Titan”. „Razbor bezpčnostnich zarizeni u rezacky na pici vyrobni znacky Titan”. Bezpečn. Hyg. Práce, Praha, mies., Nr 4, kw. 53, s. 112; A 5, str. 1,5, 3 fot.

Treścią artykułu jest opis działania nowego typu sieczkarni „Titan”. Autor omawia zalety maszyny, która pracę człowieka sprowadza do minimum i jest wyposażona w ciekawe urządzenia zabezpieczające, np. samoczynne wyłączanie taśmy w przypadku przeciążenia maszyny nadmiarem słomy

podawanej do krojenia. Wyklucza to możliwość wypadków przy usuwaniu słomy.

321* 666.97:656.073.2.002.5 CIOP
Gieorgadze N. A.: **Mechanizacja robót przeładunkowych w centralnym kombinacie betonowym Zakaukaskich Zakładów Metalurgicznych**. „Mechanizacija pieriegruzocznych operacij na centralnom kombinacie Zakawkaz-mietalurgstroja”. Mechaniz. trudoj. Rab. mies., Nr 1, stycz. 51, s. 35; A4, 2 str., 5 rys.

Mechanizacja pracochłonnych robót w kombinacie i dalsze możliwości zmechanizowania przeładunku. Całkowicie został zmechanizowany transport i załadunek urobku z kamieniołomu. Zmechanizowano również wszystkie czynności przygotowania betonu łącznie z ładowaniem gotowych produktów do wagonów kolejowych.

322* 693.6:694.631:698.1:658.28:331.875 CIOP
Bokit'ko M. W., Aleszin N. I.: **Mechanizacja robót wykończeniowych**. „Mechanizacija otdielocznych rabot”. Mechaniz. trudoj. Rab. mies., Nr 1, stycz. 54, s. 30; A4, 5 str., 10 rys., 2 tabl.

Roboty wykończeniowe pochłaniają około 40% kosztów ogólnych (dla dużych budowli). Dotychczas zmechanizowano wydatnie w robotach tynkarskich wyprawę mokrą, a ostatnio także suchą, jak również roboty malarskie oraz układanie podłóg. Artykuł zawiera szczegółowe opisy zmechanizowanych procesów poszczególnych czynności, uwzględnia również transport. Podano tablice z danymi liczbowymi pracochłonności niektórych robót wykończeniowych.

323* 664.95:658.561 CIOP
Udoskonalac technologię i mechanizację wszystkich procesów obróbki ryb. „Sowierszenstwowat' tiechnologiiu i miechanizaciju wsiech processow obrabotki ryby”. Ryb. n. Ch. o. z. (Moskwa), mies., t. 27, Nr 7, lip. 51, s. 1; A4, 4 str.

Artykuł podsumowujący osiągnięcia przemysłu rybnego w ZSRR oraz wytyczający drogi dalszej mechanizacji najbardziej pracochłonnych i uciążliwych operacji. Szczegółowo analizuje zalety i podkreśla konieczność szerokiego stosowania mechanizacji oraz tworzenia ciągłych potokowych linii produkcyjnych.

324* 639.2.081.1.002.5 CIOP
Torban S. S.: **Maszyna do wybierania niewodów NM-1**. „Niewodonaborocznaia maszynna NM-1”. Ryb. n. Ch. o. z. (Moskwa), mies., t. 30, Nr 3, marz. 54, s. 4; A4, 5 str., 4 rys.

Ręczne wybieranie niewodów jest bardzo uciążliwe i wymaga licznej załogi (od 5—8 rybaków). W Związku Radzieckim opracowano konstrukcję maszyny do wybierania niewodów, której zastosowanie umożliwia zmniejszenie załogi o 3 rybaków. Maszyna ta ponadto w znacznym stopniu ułatwia pracę. W artykule podano szczegółowy opis techniczny omawianej maszyny.

325* 624.235-82 CIOP
Ambrosius L.: **„Żyrafa” — hydraulicznie wysuwany pomost dla jednego pracownika**. „Die „Giraffe“, eine hydraulische Einmann-Arbeitsbühne”. Ber. u. f. s. g. n. o. s. s. e. n. s. c. h. a. f. t., Berlin, mies., Nr 3, marz. 54, s. 92; A4, 2 str.; 5 rys.

Opisano przenośne urządzenie, wyprodukowane przez firmę Focke Wulf, które służy do obsługi i mycia trudno dostępnych elementów budynku od zewnątrz lub wewnątrz. Jest to mały, oporęczony pomost o wymiarach podłogi 71 × 77 cm, który wysuwa się na wysokość do 7 m. Wysuwanie może być ręczne lub mechaniczne. Całe urządzenie waży 275 kg, jest częściowo składane i łatwo przesuwalne, nawet przez drzwi. Podano fotografie i opis zasady działania.

SZKODLIWOŚCI CHEMICZNE

326* 545.7:546.224-31:546.226-35:628.512 CIOP
Aleksiejewa M. B., Busztujewa K. A.: **Oddzielne oznaczanie dwufenku siarki i mgły kwasu siarkowego w powietrzu**. „Razdielnoje opriedielenije siernistowo angidrida i aeriozola siernoj kisloty w atmosfiernom wozduchie”. Gigijena i Sanit. mies., Nr 4, kw. 54, s. 13, B5, 3 str., 2 tabl.

Autorki w ramach badań Instytutu Sanitarnego im. Erismana (ZSRR), opisują ulepszoną przez siebie metodę oddzielnego oznaczania SO_2 i mgieł H_2SO_4 w powietrzu. Metoda polega na reakcji H_2SO_4 z B_2SO_4 . Dla podwyższenia czułości metody zmieniono skład roztworu pochłaniającego, dodając 16% alkoholu etylowego oraz zmniejszono objętość płynu do 3 ml. Zestawiona skala pozwala na odczytanie z dokładnością od 0,0005 do 0,01 mg jonu siarkowego w 3 ml, a więc podwyższono czułość 20 razy. Do pobierania prób użyto filtrów szklanych, napełnionych wodą lub zasadą oraz filtrów suchych (wata szklana przesypana nadtlakiem ołowiu), co pozwala na oddzielenie H_2SO_4 (pozostaje tylko 7–8%). Wyniki oznaczono metodą nefelometryczną i miareczkową. Opis metody zawiera szczegóły, które pozwalają na wypróbowanie jej w Polsce.

327* 331.893:331.82:615.753.1-099:678(47), 1913-1914 CIOPI
Biełlichis G. A.: **Masowe zatrucia w przemyśle w r. 1914 i walka rosyjskich robotników o ustawodawstwo sanitarne.** „Massowye professionalnyje otrawlenija w 1914g. i borba russkich raboczich za sanitarnoje zakonodatelstwo”. Gigijena i Sanit., mies., Nr 4, kw. 54, s. 36; B5, 4,5 str.
Artykuł opisuje walkę robotników kilku fabryk przemysłu gumowego (w Rydze, w Petersburgu) w r. 1913 i 1914 — o warunki pracy, które w tym czasie pogorszyły się wskutek wprowadzenia kleju rozpuszczonego w benzynie (zatrucia benzyną). Walka doprowadziła do częściowej poprawy tych warunków, Artykuł ma charakter wspomnień z okresu przedrewolucyjnego.

328* 614.824:628.512:615.778-099 (Tiofos) CIOPI
Tribuch S. Ł., Kozakiewicz M. A., Cwylewa E. A.: **Zapobieganie zatruciom przy wytwarzaniu tiofosu.** „Profilaktika intoksikacji w proizvodstwie tiofosa”. Gigijena i Sanit., mies., Nr 4, kw. 54, s. 16; B5, 3 str.

Tiofos (dwyetyloparanitrofenyltiofosforan) jest środkiem insektobójczym silniejszym od DDT i heksachloranu. Prowadzone w Instytucie Higieny Pracy i Chorób Zawodowych AMH ZSRR, badania nad toksycznym działaniem tiofosu na organizm ludzki wykazały silne działanie na narządy wewnętrzne (podobne do działania nikotyny). Badania, wykonywane na doświadczalnych stanowiskach pracy, doprowadziły do ustalenia wymagań dotyczących: wentylacji, hermetyzacji produkcji, manipulacji naczyniami z tiofosem oraz badań lekarskich pracujących. Ciekawe są dane dotyczące zmian metod pracy, dzięki którym osiągnięto zmniejszenie stężenia tiofosu w powietrzu z 0,006—0,013 na 0,001—0,003 mg/l. Badania wykazały, że często można poprawić w znacznym stopniu warunki pracy, dokonując zmian w procesie technologicznym.

329* 613.632:615.9:679.5 CIOPI
Hennin H. D.: **Zagadnienia zdrowotne w przemyśle mas plastycznych i ich stosowanie.** „Health problems in the manufacture and use of plastics”. Brit. J. industr. Med. kwart. t. 10, Nr 4, 1953, s. 255; B5, 14 str., 4 fot., 2 tabl., 47 poz. bibl.

Większość polimerów jest nieczysta chemicznie, w praktyce jednak masy plastyczne zawierają ślady monomerów i inne substancje chemiczne, które mogą wywierać wpływ patologiczny. Autor opisuje najważniejsze rodzaje tworzyw termoplastycznych i termoutwardzalnych. Spośród polimerów otrzymanych drogą kondensacji omawia szczegółowo tworzywa formaldehydowe, działanie formaldehydu na skórę i jego absorpcję przez organizm. Podaje kilka przypadków klinicznych. Krótkie uwagi odnoszą się do tworzyw poliamidowych (nylon), działania patologicznego szeregu polimerów addycyjnych, ich monomerów oraz substancji stosowanych przy ich produkcji, jak np. polietylen, chlorek poliwinylowy, polimetakrylany i chloroakrylany polimetylowe. Artykuł zawiera wzmiankę o tworzywach uwarstwionych i dane toksykologiczne dotyczące ftalanów (dwuonionowego i dwuoktylowego) a — chloroakrylanu metylowego i kwasu a — chloroakrylowego.

POŻARY I WYBUCHY

330* 622.235.4:622.35:622.861 CIOPI
Rużickova S.: **Odstrzał komorowy.** „Komorovy odstrel”. Bezpečn. Hyg. Prace, Praha, mies., Nr 4, kw. 53, s. 105; A5, str. 2,5, 2 rys.

Niebezpieczeństwa przy pracy w kamieniołomach. Droga poprawiania warunków, tj. właściwa organizacja pracy oparta na odstrzale komorowym. Artykuł zawiera dokładne dane obejmujące budowę komory odstrzałowej, zakładanie

materiału wybuchowego i układ odpalania oraz organizację ochrony miejsca odstrzału przed wybuchem i po wybuchu.

331* 614.83:621.187:643.352.5 CIOPI
Behal J.: **Wybuch parowego kotła kuchennego.** „Vybuch varneho kotla”. Bezpečn. Hyg. Prace, Praha, mies., Nr 6, czerw. 53, s. 178; A5, 2 str., 3 rys.

Wypadek został spowodowany nieprzestrzeganiem przepisów prawidłowej obsługi. Autor, omawiając krytycznie budowę kotła, dochodzi do ustalenia przyczyn wybuchu i wyciąga wnioski, które umożliwią zapobieżenie podobnym wypadkom.

332* 621.317.725/729:614.825:614.84 CIOPI
Adamus J.: **Próbniki napięciowe i gaszenie pożarów urządzeń elektrycznych.** „Zkoušky elektrického napětí a hasení požaru na elektrickém zařízení”. Bezpečn. Hyg. Prace, Praha, mies., Nr 5, maj 53, s. 144; A 5; 3 str.; 8 rys.

Artykuł zawiera schematyczny opis urządzeń do badania napięcia i sposobu ich użycia. Wskazuje gdzie istnieją niebezpieczeństwa przy pracy z aparaturą elektryczną lub niebezpieczeństwo pożaru. Podano również opis oraz sposób użycia urządzeń gaśniczych do zwalczania pożarów instalacji i aparatów elektrycznych pod napięciem.

333* 614.84 CIOPI
Dlaczego zdarzają się pożary? Konserwacja może im zapobiec. „Why have a fire? ...when maintenance can prevent it.” Safety Maintenance, (USA), mies., t. 107, Nr 1, styc. 54, s. 43; A 4, 5,5 str., 11 fot.

Obszerny artykuł o zapobieganiu pożarom. Czynniki zmniejszające niebezpieczeństwo pożaru. Szczegółowa analiza kontroli stanu wyposażenia do walki z pożarem (tryskacze, zaopatrzenie wodne, pompy gaśnicze), a następnie konserwacji urządzeń i budynków jako czynnika zapobiegania pożarom (czystość i porządek, oliwienie, niebezpieczeństwa wybuchu pyłów). Metody inspekcji urządzeń elektrycznych.

334* 614.844:621.642.2/3:038:654.942.5/6(088.8) CIOPI
S-té Le Matériel Téléphonique: **Urządzenie zabezpieczające przed pożarem zbiorniki zawierające substancje palne.** „Systèmes de protection contre l'incendie de réservoirs contenant des substances inflammables”. Opis patentowy francuski. Nr. 960681, kl. 4, gr. 19, 25.2.42; D, A 4; 3 str.; 3 rys.

W razie zapalenia się substancji łatwopalnej np. benzyny, w zamkniętym zbiorniku nie można gasić ognia przez zamknięcie dopływu powietrza, gdyż może nastąpić wybuch. Należy umożliwić swobodny odpływ gazów ze zbiornika i dopływ powietrza tak, aby zachodziło normalne palenie i wtedy dopiero gasić ogień. Opisany zbiornik posiada klapę normalnie zamkniętą, lecz otwierającą się automatycznie pod wpływem sygnalizatora ognia umieszczonego wewnątrz zbiornika. Z chwilą otwarcia klapy zostaje uruchomiona automatycznie dysza wyrzucająca ciecz gaszącą.

335* 614.845:56 CIOPI
Specjalne urządzenia gaśnicze dla przemysłu chemicznego. Chémik, mies., r. 7, Nr 2, luty 54, s. 50; A 4, 3 str., 3 rys.

Omówiono urządzenia stosowane do gaszenia pożarów, które — ze względu na własności substancji palących lub możliwość uszkodzenia urządzeń produkcyjnych, surowców oraz wyrobów gotowych — nie mogą być gaszone wodą. Autor wyszczególnia instalacje służące do chemicznego i mechanicznego wytwarzania piany, jak również urządzenia gaśnicze z dwutlenkiem węgla, bromkiem metanu i czterochloroetanu.

OGÓLNE

336* 613.646:614.873.3:614.898.5/6:628.518:669.013.5 CIOPI
Oppl L.: **Metody ochrony przeciwko promieniowaniu cieplnemu.** „Zpusoby ochrany proti salavemu teplu”. Bezpečn. Hyg. Prace, (Praha), mies., Nr 1, styc. 54, s. 3; A 5, 3,5 str. 2 wyk. 1 tabl.

W przemyśle hutniczym jedną z głównych szkodliwości jest nadmierna ilość ciepła w halach fabrycznych. Walka z ciepłem wypromieniowanym przez źródła o wysokiej temperaturze jest b. trudna. W oparciu o rozważania matematyczne omówiono szczegółowo różne metody zapobiegania szkodliwemu działaniu promieniowania cieplnego jak używanie odpowiednich ubrań ochronnych, przewietrzanie miejsc pracy, stosowanie osłon oraz kremów ochronnych. Ponadto poruszono znaczenie pocenia się robotników.

337* 534.321.9:614.48:628.513.001.5 CIOIP
Kantor D. I.: **Efekty działania fal ultradźwiękowych**. „Ob efektywności ultrazwukowych wołn kak obiezzarazujajuszczewo sriedstwa“. *Gigijena i Sanit.*, mies., Nr 4, kw. 54, s. 10; B 5, 3 str., 2 tabl., 5 poz. bibl.

Autor, pracownik Leningradzkiego Instytutu Pediatricznego, opisuje badania nad bakteriofagami fal ultradźwiękowych. Posługiwał się on generatorem mocy (20 W) otrzymując fale o częstotliwości 2,8 megacykli przy pomocy kryształu piezokwarcu. Fale przepuszczał przez probówkę z emulsją bakteryjną i mierzył zmiany (podwyższenie) temperatury. Po 10 minutach ekspozycji ilość mikrobów (pałeczki kiszko-wej) zmniejszyła się do 20–43%. Po 30 minutach osiągał 95–100% zmniejszenia. Autor wskazuje na konieczność dalszych badań.

338* 614.895.5—086.54:614.898.5:621.386.86:687.17:667. CIOIP
166 (088.8)

S-té Civile d'études des procédés de protection contre les effets nocifs des rayons x et des produits radioactifs naturels et artificiels: **Materiały zabezpieczające przed szkodliwymi skutkami promieniowania takiego, jak promienie x i promienie gamma oraz sposób wytwarzania tych materiałów**. „Produits protecteurs contre les effets nocifs de radiations telles que rayons x et rayons gamma et procédé pour leur préparation“. Opis patentowy francuski, Nr 995764, kl. 4, gr. 19, 4.8.49; D, A4, 1 str.

Aby uczynić tkaniny i ubrania nieprzepuszczalnymi dla promieni x i promieni gamma, impregnuje się je według wynalazku kaloidkami (bromki, jodki) lub tellurkami metali ciężkich, takich jak ołów, bizmut, wolfram, rtęć, tal itd. Odpowiednie związki wytrąca się w samej tkaninie, po czym urwała się je za pomocą roztworów kauczuku albo żywicy naturalnych lub syntetycznych. Można też przygotowywać roztwory kauczuku lub żywicy zawierające wspomniane związki metali ciężkich i roztworami takimi impregnować tkaniny.

339* 614.8—086.54:614.898.5(088.8) CIOIP
Audouze D.L.L.: **Urządzenie ochronne przed promieniowaniem elektromagnetycznym**. „Dispositif de protection notamment contre les radiations electromagnetiques“. Opis patentowy francuski Nr 1010989, kl. 4, gr. 19, 16.11.48; D, A 4, 2 str. 5 rys.

W celu ochrony istot żywych przed promieniami elektromagnetycznymi różnego rodzaju, którą mogą wywoływać np. raka, zastosowano siatki ochronne z drutów metalowych, gołych lub izolowanych. Z siatek tych tworzy się osłony podobne do osłon przeciwmoskitowych. Do zatrzymania szkodliwych promieni elektromagnetycznych wystarczają na ogół siatki mające oczka o wymiarach 6–10 mm.

340* 677.029.2:677.12.061.1:331.87 CIOIP
Ewald E. A.: **Nowy sposób smolowania przędzy konopnej**. „Nowyj sposob osmołki pieńkowej priażi“. *Tiekstil. Promys z l.* mies., Nr 4, stycz. 54, s. 30; A 4, 1 str., 1 rys.

Sposób ten posiada szereg zalet: zmniejsza znacznie pracołoność i wpływa na poprawę warunków pracy.

341* 612.821.6:612.825.615.9:616.233/24—05707 CIOIP
Ospowa W. G., Ochnianskaja L. G.: **Pobudliwość analizatora węchowego przy niektórych chorobach zawodowych**. „Wozbudimost' oboniatielnowo analizatora pri niekotorych professionalnych zaboewanach“. *Gigijena i Sanit.*, mies., Nr 3, marz. 54, s. 32; B 5, 6, 5 str., 2 wyk.

Autorzy pracownicy Instytutu Higieny Pracy i Chorób Zawodowych przeprowadzili szereg badań nad pobudliwością analizatora węchowego u ludzi. Wykazały one, że pobudliwość u zatrutych rtęcią, ołowiem, dwusiarczkiem węgla oraz chorych na krzemicę zmienia się w różnym stopniu i zależy od działania wyższych centrów nerwowych (korowych). Badanie pobudliwości analizatora węchowego może być pomocne przy oznaczaniu stopnia zatrucia, a dane dotyczące zmian pobudliwości mogą wskazać na patogenezę tych zatruc.

342* 616.5—057—084 CIOIP
Roubal J.: **Jak walczyć w zakładach pracy z ropnymi schorzeniami skóry**. „Jak bojowat s hnisavymi kožnimi chorobami rzavode“. *Bezpecn. Hyg. Prace*, (Praha), mies., Nr 6, czerw. 53, s. 175; A 5, 2 str.

Krótkie omówienie chorób skóry występujących u robotników różnych zawodów oraz zestawione w kilkunastu punktach wskazówki, jak należy postępować przy zwalczaniu

tych schorzeń. Dane statystyczne zebrane w dwóch tablicach ciekawie ilustrują nasilenie chorób skóry w różnych zawodach.

343* 614.801.5(084.5) CIOIP
Wzywamy pracujących i komisje bhp do współpracy w projektowaniu plakatów propagujących bezpieczeństwo pracy. „Vyzyvamej pracujici a komise OBP k spolupraci na tvorbe bezpecnostnich plakatu“. *Bezpecn. Hyg. Prace*, Praha, mies., Nr 6, czerw. 53, s. 182; A 5, 2 str., 9 rys.

Ważnym środkiem propagandy hasel przepisów i zarządzeń dotyczących bhp jest plakat, który pełni swą rolę wtedy, gdy projektuje go fachowiec. Celem artykułu jest: 1) wykazanie, jakie zadanie spełnia dobry plakat — pouczający lecz nie straszący grozą, 2) zachęcanie szerokiego rzesz robotników, majstrów i inżynierów do współudziału w tej akcji.

344* 629.124.772.073.001.2 CIOIP
Siewastjanow N. B.: **O zwiększeniu stateczności statków wielorybnych**. „Ob uluczsenii ustojczivosti kitobojnych sudow“. *Ryb n. Choz.* (Moskwa), mies., t. 29, Nr 11, list. 53, s. 13; A 4, 2 str., 2 rys.

Autor opisuje prace badawcze przeprowadzone przez naukowców Moszrybowtuza. Celem badań było zwiększenie stateczności statków wielorybnych.

345* 621.327.42:661.878:613.633:615.9:628.512 CIOIP
Mogilewska O. Ja.: **Badania pyłu powstającego przy wytwarzaniu świetlówek**. „Eksperimentalnyje issledowanija dejstwija pyli obrazujuszcziesja w proizwodstwie luminiescentnych lamp“. *Gigijena i Sanit.*, mies., Nr 4, kw. 54, s. 20; B 5 5, 5 str.

Powstający przy produkcji świetlówek pył luminoforów (przeważnie związków wolframu) jest szkodliwy dla pracujących. Badania podjęte przez pracowników katedry higieny pracy Instytutu Medycznego w Moskwie wykazały, że około 85% cząstek pyłu ma średnicę mniejszą od 2 mikronów. Doświadczenia nad toksycznością przeprowadzone na zwierzętach. Stwierdzono silne działanie na płuca (po wprowadzeniu pyłu do tchawicy), jedynie tlenek cynku dawał objawy podobne do procesu sklerotycznego. Autorka wskazuje na potrzebę obniżania stężenia pyłu przy produkcji oraz periodycznych badań robotników z prześwietleniem płuc co 6 miesięcy.

346* 613.633:628.511:631.563/565:656.028—492 CIOIP
Schardt, Link: **Walka z pyłem zbożowym przy przeładunkach zboża**. „Getreidestaubbekämpfung beim Umladen Von Getreide“. *Bundesarbeitsblatt*, Stuttgart und Köln, Nr 3, luty 54, s. 74; A 4, 9 str., 29 fot.; 2 tabl.

W Rdn podjęto badania nad sposobami ochrony robotników przed szkodliwościami pyłu, występującymi przy manipulacjach składowych i przeładunkach zboża importowanego z krajów, w których nie podlega ono oczyszczaniu. Opisano urządzenia i miejsca pyłące w wielkich zakładach zbożowych (portów śródlądowych). Omówiono skład i właściwości pyłu zbożowego oraz wyniki badań lekarskich nad skutkami zapylenia (najczęściej zapalenie spojówek ocznych, zapalenie błony śluzowej jamy ustnej, bronchit i inn.). W 9 punktach ujęto prawne, techniczne i sanitarne środki walki z pyłem zbożowym: przymus wstępnego oczyszczania zboża importowanego, ulgi celne przy imporcie ziarna odpalonego, zakaz użytkowania odciganego pyłu jako domieszki do ziarna lub paszy oraz nakaz niszczenia pyłu, szczelność urządzeń, mechaniczne odciganie pyłu przy urządzeniach technicznych i w pomieszczeniach, stosowanie masek ochronnych z powietrzem lub tlenem przy pracy w zasobnikach, badania lekarskie.

347* 614.801.5:613.2/4:613.63:615.9:616—057 CIOIP
Sokołowa J. S.: **Problemy propagandy sanitarnej w pracach z zakresu higieny**. „Woprosy sanitarnoj propagandy w gigeniczeskich rabotach“. *Gigijena i Sanit.*, mies., Nr 3, marz. 54, s. 44; B5, 3, 5 str.

Autor, pracownik Instytutu Oświaty Sanitarnej ZSRR, porusza problem propagandy zagadnień sanitarnych przy wykonywaniu prac badawczych z dziedziny higieny. Przytaczając różne przykłady, autor twierdzi, że oświata sanitarna jest ważnym warunkiem wdrażania w życie wielu prac z dziedziny higieny. Higienisci i pracownicy naukowcy instytutów powinni być propagatorami oświaty sanitarnej.

348* 612.821.6:612.766.1:612.825.8:331.87:658.561 CIOIP
Winogradow M. I.: **Stan dotychczasowy i bieżące zadania**

fizjologii pracy „Sowriemiennoje sostojanie i oczeriednyje zadaczi fizjologii truda”. Gigijena i Sanit., mies., Nr 3, marz. 54, s. 3; B5, 6 str.

Krótki szkic historyczny dotyczący rozwoju fizjologii pracy w ZSRR, począwszy od rewolucji październikowej. Autor omawia zarówno działalność uczelni jako też poszczególnych pracowników. Podkreśla szczególne znaczenie sesji Akademii Nauk ZSRR z r. 1936. Wskazała ona na konieczność zastosowania nauki Pawłowa do różnych zagadnień fizjologicznych oraz wytyczyła zadania, jakie stoją obecnie przed fizjologią pracy w ZSRR. We wnioskach autor zaleca rozwijanie w tej dziedzinie podstaw teoretycznych i dalsze kształcenie kadr fizjologów.

349* 061.3:612.766.1:616-057-084 „1953” CIOIP
Krafiwincewa S. I.: **Konferencja problemowa fizjologii pracy**. „Konferencja po woprosam fizjologii truda”. Gigijena i sanit., mies., Nr 3, marz. 54, s. 55; B5, 3,5 str.

Sprawozdanie z konferencji, jaka odbyła się w Moskwie, w okresie 30.XI.—2.XII.1953 na temat fizjologii pracy. Konferencja była zorganizowana przez Instytut Higieny Pracy i Chorób Zawodowych. Wygłoszono szereg referatów i przeprowadzono szeroką dyskusję. Stwierdzono postęp w nauce fizjologii i zastosowania jej do profilaktyki chorób zawodowych.

350* 614.894.3.001.57 CIOIP
Baron Z. L., Fillippowa M. P.: **Analiza wyników badań laboratoryjnych nad niektórymi typami respiratorów**. „Sowieszczanie po itogam laboratornych ispytanij niekotorych tipow rrespiratorow”. Gigijena i Sanit. mies., Nr 4, kw. 54, s. 54; B5, 2,5 str., 1 tabl.

Autorzy omawiają opublikowane przez komisję do walki z krzemicą Akademii Nauk ZSRR w r. 1953 wyniki badań przeprowadzonych na kilku typach respiratorów. Badania laboratoryjne wykazały na ogół zgodność tych typów z normatywami (z wyjątkiem przestrzeni martwej, która była zbyt duża). Wyników badań użytkowych w przemyśle nie podano, co nie pozwala wyciągnąć ostatecznych wniosków o użyteczności respiratorów.

351* 614.894 CIOIP
Cervin L. B., Arkavin S. J.: **Radziecki respirator ochronny**. „Sovetsky clonovy respirator”. Bezpechn. Hyg. Prace, Praha, mies., Nr 4, kw. 53, s. 102; A5, 2,5 str., 5 rys. 1 tab.
W praktyce przemysłowej stosuje się różne rodzaje respiratorów. Artykuł zawiera dokładny opis budowy respiratora, którego zasada działania polega na wytworzeniu ruchomej warstwy powietrza na wysokości nosa i ust. Zestawione w dwu tablicach wyniki badań dotyczących skuteczności działania respiratora oraz ilustracje ułatwiają ocenę przydatności i praktycznego zastosowania tego urządzenia o bardzo prostej konstrukcji.

352* 631.363:331.875 CIOIP
Mierzlakow P.: **Całkowita mechanizacja przygotowywania paszy na fermach hodowlanych**. „Kompleksnaja mechanizacija podgotowki kormow na žiwotnowodczeskich fermach”. Masz.-tr. Stancja, Nr 1, stycz. 54, s. 15; A4, 3 str.
Całkowita mechanizacja robót w gospodarstwie rolnym stanowi programowe zadanie rządu radzieckiego. Autor omawia przykładowo dział przygotowywania paszy dla większej fermy hodowli świń, schematy procesu technologicznego oraz rozmieszczenia maszyn i urządzeń technicznych. Opisana mechanizacja zmniejsza znacznie wysiłek fizyczny, a pracę ręczną sprowadza do wykonywania czynności łatwych.

353* 658.28:385/388:614.8-057 CIOIP
Pezinek J.: **Znaczenie transportu wewnątrzzakładowego**. „Vyznam vnitropodnikove doprawy”. Bezpechn. Hyg. Praha, mies., Nr 5, maj 53, s. 149; A5, 1 str.

Ogólne uwagi o znaczeniu transportu wewnątrzzakładowego z punktu widzenia ekonomicznego i bezpieczeństwa pracy. Podane liczby ilustrują dobrze omawiane zagadnienie w skali zakładu jak również w skali ogólnopanstwowej.

354* 613.633:614.8-057:656.08:658.28.002.5 CIOIP
Riccardi R.: **Uwagi o wpływie mechanizacji transportu na zapobieganie wypadkom**. „Note sull'effetto della meccanizzazione dei trasporti nella prevenzione degli infortuni”. Securitas, (Roma), dwumies., Nr 6, list. grudz. 53, s. 173; A4, 9 str., 12 rys.

Autor rozpatruje korzyści i trudności związane z mechanizacją transportu zakładowego z punktu widzenia bezpieczeństwa. Zbadał szereg zakładów przemysłowych we Włoszech, ilość personelu zatrudnionego przy transporcie, ilość wypadków przed i po jego mechanizacji. Opisał wyniki tych badań podkreślając wpływ mechanizacji transportu na obniżenie wypadkowości i poprawę warunków pracy.

355* 547.912:624.131.4:624.157.3:628.512.001.2 CIOIP
Jermolinskij W. I., Filekin P. A.: **Wpływ rodzaju gruntu na zawartość węglowodorów w kesonie**. „K woprosam o wlijanije grunta na sodierżanie uglewodorow w kiessonie”. Gigijena i sanit., mies., Nr 4, kw. 54, s. 45; B5, 1 str.

Notatka o badaniach Kujbyszewskiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Podano warunki wykonania doświadczeń (przy budowie mostu na Samarze). Stwierdzono, że zawartość węglowodorów w powietrzu kesonu zależy od zawartości produktów naftowych w gruncie. Autor sugeruje konieczność badań gruntu przed rozpoczęciem prac i dostosowania rodzaju wentylacji w kesonie do wyników tych badań.

356* 614.8-057:634.982.4 CIOIP
Sedlak B.: **Bezpieczeństwo przy ręcznej ścińce**. „Bezpechn. Hyg. Prace, Praha, mies., Nr 4, kw. 53, s. 118; A5, str. 3,5.

W trosce o bezpieczne warunki pracy robotników przy ścińce, autor zebrał w artykule szczegółowe informacje dotyczące organizacji pracy w lesie, przygotowania drzew do ścięcia, wyboru kierunku upadku itp. Daje sposób obróbki dłużyc z gałęzi i kory oraz metody postępowania w przypadku zawieszenia ściętego drzewa. Omawia również wpływ warunków atmosferycznych na bezpieczeństwo pracy w lesie.

357* 634.982.4:674.053:621.934/935:614.8-057 CIOIP
Sedlak B.: **Mechaniczna ścińka drzew**. „Strojni kaceni stromu”. Bezpechn. Hyg. Prace, Praha, mies., Nr. 5, maj 53, s. 152; A5, 1,5 str.

Coraz bardziej nowoczesne narzędzia pracy stosuje się przy eksploatacji lasu. Jednym z szeroko stosowanych urządzeń, a jednocześnie będących źródłem licznych wypadków przy pracy jest piła mechaniczna. Artykuł zawiera dokładne wskazania, jak zespół powinien organizować pracę przy użyciu piły, aby zabezpieczyć ją w czasie przenoszenia z miejsca na miejsce oraz zapobiegać wypadkom przy pracy.

358* 628.511/513:628.81:662.98 CIOIP
Tichomirow K. W.: **Porównanie stopnia zapylenia i ilości mikroorganizmów w powietrzu pomieszczeń ogrzewanych C.O. systemu wodnego względnie promieniowaniem sfitowym**. „Zapylonnost' i obsiemienionost' mikroorganizmami wozducha pomieszczenij otapliwajemych obyčnoj wodianoj sistiemoj i potołocznoj łuczistoj”. Gigijena i Sanit., mies., Nr 4, kw. 54, s. 41; B5, 2 str., 2 rys.

Notatka o badaniach prowadzonych w ramach katedry Higieny Komunalnej Instytutu Medycznego w Kazaniu. Podano najważniejsze warunki, w jakich wykonano doświadczenia. Ustalono, że zapylenie pomieszczenia ogrzewanego C.O. systemu wodnego było zawsze wyższe niż w pomieszczeniu ogrzewanym promieniowaniem. To samo stwierdzono i dla mikroorganizmów. W konsekwencji autor zaleca stosowanie ogrzewania sfitowego.

Niniejszy Przegląd Dokumentacyjny zawiera jedynie część analiz dokumentacyjnych publikacji z zakresu ochrony pracy. Pełna dokumentacja ukazuje się w postaci kart dokumentacyjnych, wydawanych przez Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej (Warszawa, al. Niepodległości 188). CIDNT przyjmuje prenumeratę kart dokumentacyjnych, która może obejmować zarówno całą dokumentację naukowo-techniczną, jak działy lub poszczególne zagadnienia i tematy techniczne. Cena karty dokumentacyjnej wynosi w prenumeracie 20 groszy.

CIDNT wykonuje za zwrotem kosztów fotokopie i mikrofilmy publikacji objętych przeglądem dokumentacyjnym, jak i kartami dokumentacyjnymi.